

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
(Україна, м.Харків)

СЛІДЧО-КРИМІНАЛІСТИЧНИЙ ІНСТИТУТ
НАЦІОНАЛЬНОГО ЮРИДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
(Україна, м.Харків)

КАФЕДРА АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА ТА АДМІНІСТРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
НАЦІОНАЛЬНОГО ЮРИДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
(Україна, м.Харків)

КАФЕДРА АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА
НАЦІОНАЛЬНОГО ЮРИДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
(Україна, м.Харків)

ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ПОЛІЦЕЙСЬКОЇ АСОЦІАЦІЇ УКРАЇНИ
В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ
(Україна, м.Харків)

ГЛОБАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ СОЮЗНИЦЬКОГО ЛІДЕРСТВА
(Україна, м.Київ)

«Правові засади діяльності правоохоронних органів»

до 45-річчя Слідчо-криміналістичного інституту

**Збірник наукових статей, тез доповідей та повідомлень
за матеріалами
VI Міжнародної науково-практичної конференції
(5-6 грудня 2019 року)**

Харків
2019

*Рекомендовано до друку на засіданні кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
(протокол № 5 від 26 листопада 2019 р.)*

Редакційна колегія:

д-р юрид. наук, проф. *Битяк Ю.П.* (голова редколегії), д-р юрид. наук, проф. *Гетьман А.П.*, д-р юрид. наук, проф. *Алісов Є.О.*, канд. юрид. наук, доц. *Мех Ю.В.* (заст. голови редколегії), д-р юрид. наук, проф. *Гаращук В.М.*, д-р юрид. наук, проф. *Настюк В.Я.*, д-р юрид. наук, проф. *Ліккан В.А.*, д-р юрид. наук, проф. *Іншин М.І.*, д-р юрид. наук, проф. *Матюхіна Н.П.*, д-р юрид. наук, проф. *Шаповал Р.В.*, д-р юрид. наук, проф. *Шило О.Г.*, д-р юрид. наук, доц. *Комарова Т.В.*, д-р юрид. наук, доц. *Харитонов С.О.*, д-р юрид. наук, доц. *Щербанюк О.В.*, канд. юрид. наук, доц. *Богуцький В.В.*, канд. юрид. наук, доц. *Ігнатченко І.Г.*, канд. юрид. наук, доц. *Компанієць І.М.*, канд. юрид. наук, доц. *Мартиновський В.В.*, канд. юрид. наук, доц. *Мілова Т.М.*, канд. юрид. наук, доц. *Солнцева Х.В.*, канд. юрид. наук, доц. *Соловйова О.М.*, канд. юрид. наук, доц. *Червякова О.В.*, канд. техн. наук, доц. *Овсянніков П.В.*, канд. юрид. наук *Бабаєва О.В.*, канд. юрид. наук *Балакарєва І.М.*, канд. юрид. наук *Єні О.В.*, канд. юрид. наук *Зелінська Я.С.*, канд. юрид. наук *Костенко І.В.*, канд. юрид. наук *Панова А.В.*, канд. юрид. наук *Плетньова А.Є.*, канд. юрид. наук *Сайчук О.К.*, канд. юрид. наук *Трошикіна К.Є.*, канд. юрид. наук *Шовкопляс О.В.*, вчитель історії Харківської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 124 Харківської міської ради Харківської області *Потапчук І. О.*, зав. лаб. кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого *Шевченко І.О.*, лаборант кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого *Шевченко А.А.*

Упорядник: канд. юрид. наук, доц. *Мех Ю.В.*

Правові засади діяльності правоохоронних органів: збірник наукових
П68 статей, тез доповідей та повідомлень за матеріалами VI Міжнародної науково-практичної конференції (5-6 грудня 2019 року, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, м. Харків). Серія «Сектор безпеки України». Вип. 33/ Редкол.: Ю.П.Битяк, А.П.Гетьман, Є.О.Алісов, В.М.Гаращук, В.Я.Настюк, Ю.В.Мех та ін. - Харків: «Точка», 2019. 440 с.

ISBN 978-617-7845-12-5

У збірнику представлені наукові праці учасників VI Міжнародної науково-практичної конференції «Правові засади діяльності правоохоронних органів», яка відбулася 5-6 грудня 2019 року в Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого і була присвячена 45-річчю Слідчо-криміналістичного інституту. Захід був організований Слідчо-криміналістичним інститутом, кафедрами адміністративного права та адміністративної діяльності, адміністративного права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого за участю Головного управління Європейської поліцейської асоціації України в Харківській області (Україна, м.Харків) та Глобальної організація союзницького лідерства (Україна, м.Київ).

До збірника увійшли наукові статті, тези доповідей та повідомлень учасників конференції (українською, англійською, польською, німецькою, французькою та російською мовами).

Збірник розрахований на науковців, практичних працівників, студентів, а також широке коло читачів, які цікавляться цією проблематикою.

УДК 341/342

ISBN 978-617-7845-12-5

© Колектив авторів, 2019
© Оригінал-макет Мех Ю.В., 2019

ПІСКОРСЬКА ГАЛИНА АНДРІЙВНА

кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри реклами та звязків з громадськістю
Київського університету імені Бориса Грінченка
(Україна, м. Київ)

УКРАЇНСЬКИЙ СТРАТЕГІЧНИЙ НАРАТИВ

Анотація. У статті проаналізовано різні підходи до ідеї стратегічного наративу та його значення для вирішення зовнішньополітичних і безпекових проблем України. Важливою ознакою стратегічного наративу є те, що він є когнітивним продуктом, сконструйованим для досягнення стратегічних цілей. Зазначається, що стратегічний наратив, за умови створення належного змісту та його адаптації для різних цільових аудиторій з урахуванням їхніх особливостей сприйняття, ціннісних установок тощо, може стати ефективним механізмом просування інтересів держави у рухливому інформаційному середовищі.

Ключові слова: стратегічний наратив, стратегічні комунікації, цільова аудиторія, інформаційний простір.

UKRAINIAN STRATEGIC NARRATIVE

Abstract. The article deals with analyzing different approaches to the idea of strategic narrative and its importance for solving the foreign and security problems of Ukraine. The important feature of strategic narrative is that it is a cognitive product designed to achieve strategic goals. It is mentioned that strategic narrative, if created with the proper content and its adaptation for different target audiences, taking into account their peculiarities of perception, values, etc., can become an effective mechanism for promoting the interests of the state in a mobile information environment.

Key words: strategic narrative, strategic communications, target audience, information space.

Надзвичайно важливою проблемою інформаційної безпеки України є опрацювання одного з ключових питань стратегічних комунікацій – стратегічного наративу, іншими словами, розповіді держави про світ, причинно-наслідкові зв'язки цього світу, з метою досягнення спільногорозуміння щодо сучасних процесів та подій. Анексія Криму, агресія Російської Федерації на Сході, ведення проти України гібридної війни, перспективи політичного врегулювання кризи, формують довгострокові виклики для української держави. Війна поставила Україну перед принципово новими питаннями в галузі національної безпеки. Вона змусила замислитися про особливості нашої стратегічної культури. І, зрештою, підштовхнула до усвідомлення потреби формулювання великої стратегії та стратегічного наративу для нашої держави, яка передбачає, насамперед, відновлення територіальної цілісності України, визначення внутрішніх і зовнішніх засобів досягнення цієї мети з довгостроковою проекцією умов майбутнього миру після перемоги.

В умовах глобального розповсюдження цифрових технологій світові актори діють у середовищі з множиною інформаційних потоків. В сучасному світі інформація вже не є основою безпеки. Основою безпеки є комунікація з приводу інформації. Із зростанням ролі інтернет-видань та соціальних мереж, інформаційна складова стає повноцінною зброєю. У Концепції стратегічних комунікацій Міністерства оборони України та Збройних Сил України від 22 лютого 2017 р. зазначається, що «ведення пропаганди та поширення неправдивої інформації через засоби масової інформації та соціальні мережі набувають все більшого впливу на думку громадськості, супротивник все частіше робить ставку саме на порушення комунікації як внутрішньої, так і зовнішньої, що може мати не менш руйнівні наслідки, ніж військова агресія» [1]. Стратегічний наратив – більш гнучкий інструмент, аніж, наприклад, ідеологічна доктрина, може стати ефективним механізмом для просування інтересів держави у рухливому інформаційному середовищі. Адже в сучасному світі інформація вже не є основою безпеки. Основою безпеки є комунікація з приводу інформації.

Останнім часом фахівці з політичних та міжнародних комунікацій ретельно досліджують концепцію стратегічного наративу. Стратегічний наратив є ключовим змістовним елементом всієї інформаційної (в т.ч. – пропагандистської) діяльності держави. На його утвердження в цільових аудиторіях (внутрішніх чи зовнішніх) спрямовується діяльність всіх комунікативних можливостей держави. Проблемою залишається те, що на сьогодні відсутнє єдине розуміння самої концепції стратегічного наративу. Стратегічний наратив представляють, як «засіб, за допомогою якого політичні актори намагаються конструювати загальне бачення минулого, сучасного та майбутнього

міжнародної політики з метою формування бажаної поведінки з боку внутрішніх і міжнародних акторів» [2]. За умови, що суб'єктом комунікації є держава, стратегічний наратив містить історії, які подаються від імені держави, спрямовані на досягнення певних цілей та здійснення впливу на сприйняття інтересів держави, а також на формування уявлень про те, як держава діє і як вона повинна діяти. Наративи не розповідають про перебіг подій і фактів з хронологічною точністю. Вони спрощують реальну картинку, внаслідок чого вона набуває рис захоплюючої, доступної для розуміння історії тощо. Стратегічний наратив також створює рамки для розуміння складних подій, що відбуваються у сучасному світі [3].

Таким чином, стратегічний наратив можна визначити як сукупність взаємопов'язаних історій, які формують певні образи минулого, сучасного і майбутнього, які створено для управління сприйняттям цільових аудиторій і спрямовано на досягнення стратегічних цілей. При цьому стратегічний наратив звертається не стільки до раціо, скільки до емоцій, цінностей, архетипів свідомості, міфів та аналогій. Отже компонентом стратегічного наративу є сторітілінг, як простіша і комфортніша для розуміння людини форма комунікації [4].

Акцент на емоційне сприйняття стало одним з факторів розповсюдження фейкових новин, що мають на меті підтримку вже сконструйованих тверджень, а не інформування про подію [3]. При цьому важлива відмінність стратегічного наративу від сторітілінга в тому, що перший більше спрямований в майбутнє, аніж в минулі і вибудовує концептуальні рамки для пояснення подій, які ще тільки мають відбутися [6]. Сила стратегічних наративів полягає в їх здатності мобілізувати цільові аудиторії, навіть за відсутності матеріальних, чи військових ресурсів [7]. Ефективний стратегічний наратив – це вдалий спосіб для слабого гравця отримати конкурентну перевагу над сильним: «слабкі м'язи, проте відмінні історії» [8, р. XI]. Є. Суботіч (Jelena Subotić) стверджує, що «у часи великих криз і загроз для різних вимірів державної безпеки (фізичної, соціальної, а також онтологічної) наративи вибірково активуються, щоб забезпечити когнітивний міст між зміною політики, що усуває фізичний виклик безпеці (наприклад, відокремлення території), та збереженням стану онтологічної безпеки за рахунок забезпечення автобіографічної наступності, відчууття усталеності порядку, гарної обізнаності ситуації та спокою» [9].

Свій підхід до наративу пропонують фахівці Міністерства оборони США: «Ключова складова наративу встановлює причини та бажані результати конфлікту у термінах, що зрозумілі відповідним аудиторіям» [10].

Таким чином, підходи до ідеї стратегічного наративу досить багатоманітні. У рамках одного з них стратегічний наратив подається як базова конструкція, яка встановлює початкову ситуацію або порядок, визначає проблему, яка знищує цей порядок та рішення, яке має відновити порядок. Інші підходи до стратегічного наративу полягають у тому, що наратив є комунікативною складовою, яка дозволяє суспільству зрозуміти де воно перебуває і куди воно має рухатись та надає пояснення своєї «історії» визначенням цільовим аудиторіям.

В Україні вперше офіційне визначення даного терміну подано в Доктрині інформаційної безпеки України, стратегічний наратив – спеціально підготовлений текст, призначений для верbalного викладення у процесі стратегічних комунікацій з метою інформаційного впливу на цільову аудиторію. [11]. Питання стратегічного наративу, як базову основу стратегічних комунікацій, розглядали вітчизняні дослідники Д. Дубов, А. Баровська, О. Литвиненко, В. Ліпкан, Є Макаренко, М. Ожеван, Г. Почепцов. Парахонський, Яворська та інші. Одним із перших офіційних джерел в Україні, де було розкрито дане питання стало відповідне дослідження Національного інституту стратегічних досліджень (НІСД), в якому здебільшого спираючись на переклад матеріалів НАТО, було подано концепцію стратегічного наративу[12].

Відомий вітчизняний дослідник Г.Г. Почепцов проаналізував значення стратегічного наративу для української держави [13]. Досягнення взаємопорозуміння з громадськістю, підкреслив Г.Г. Почепцов, є особливо важливою для держави у переламні моменти, зумовлені, зокрема, в Україні зовнішньою агресією, що однозначно поставило на порядок денний питання цивілізаційного вибору, який до того підмінювався категорією багатовекторності. Новий етап державотворення неможливий без формування нового наративу як загальної канви, розповіді історії держави, «на базі якого породжується решта текстів» [13]. Українські аналітики зазначають, що досі невирішеними залишаються питання якою мірою має бути формалізований (викладений) стратегічний наратив і в якому типі документу має відбутись таке фіксування[14]. Офіційне визначення також не дає відповідь на питання що означає “спеціально підготовлений текст” та хто і яким чином його готовує.

Є підстави вважати, що такими документами є Стратегія національної безпеки та Воєнна

доктрина України. Другий документ є зазвичай рідше змінюється, а отже є більш ефективним щодо встановлення дійсно стратегічних пріоритетів. Водночас Стратегія національної безпеки є зasadничим документом, що визначає актуальні загрози та виклики національний безпекі і є джерелом (правовою основою) для Воєнної доктрини України. Згідно відповідної аналітичної записки НІСД раціональним вважається обрання саме Стратегії національної безпеки, як ключового документу в частині визначення стратегічних наративів[12]. Стратегія, на думку Д.В. Дубова, має містити окремий спеціально визначений розділ, який надалі внутрішніми документами суб'єктів сектору безпеки і оборони буде визначено як джерело стратегічних наративів [12].

А.В.Баровська та І. О. Коваль зазначили, що для побудови стратегічного наративу важливо використання принципів «зрозумілої мови», особливо під час криз та кризових ситуацій [15]. На думку авторів, концепція «зрозуміла мова» є умовою реалізації комунікації влада – громадськість, оскільки результатом нечіткості, незрозумілості дій органів влади стає щонайменше розгубленість, щонайбільше – безправ'я. Застосування вимог концепції «зрозумілої мови» уможливлює вирішення проблеми розуміння, яка є визначальною для побудови наративу. Адже розуміння й спільність ідей і смислів для критичної маси соціальних суб'єктів дозволяє сприймати наратив як соціальний факт, що визначає його дієвість та ефективність. Це, на думку аналітиків НІСД, обумовлює необхідність застосування до розробки визначених стратегічних документів (на рівні тимчасових робочих груп під час розробки цих документів) не лише фахівців сектору безпеки і оборони. Вочевидь така робота має провадитись у тісній взаємодії з фахівцями з медіа та комунікативної політики, представниками творчої інтелігенції, діячами культури, мистецтвознавцями тощо.

Ще однією проблемою, яка ускладнює пошук практичних рішень у цій сфері є дискусія щодо того, якою мірою стратегічний наратив взагалі пов'язаний із стратегічними цілями держави. В окремих випадках складається враження, що деякі автори пропонують розуміти стратегічний наратив як самостійний (паралельний) елемент, який не має взаємозв'язку із безпековими стратегічними завданнями держави. Так, заступник міністра з інформаційної політики Д.Золотухін вважає, що український наратив – це діяльність поза часом, поза політичними вподобаннями і поза геополітичною ситуацією. Він має утворюватися виключно природним шляхом, без «планово-квадратно-гніздового підходу» [16]. На думку автора, в ході відтворення українського наративу є висока потреба слідкувати за тим, щоб органи державної влади здійснювали виключно адміністративну та ресурсну підтримку такої діяльності, ніяк не втручаючись у процес створення наративу. Автор проаналізував роботу Міністерства інформаційної політики в цьому напрямі та визнав, що вона рухається набагато повільніше, ніж того потребує українське суспільство. Наприкінці 2018 року було проведено стратегічну сесію на тему «українського наративу». Головна мета цього заходу – спроба силами креативної групи з 40 вмотивованих українців створити текст такої форми, яка б могла легко відтворювати саму себе, забезпечуючи поширення в українському суспільстві без інвестування значних ресурсів.

Участники групи визнали, що українському суспільству не вистачає «перемог» або хоча б образу перемоги. Для народу, який знаходиться в процесі протистояння, образ перемоги є дуже важливим. Одним з центральних геройів безумовно і очікувано був визначений українець-войн, долею якого є захист і піклування про інших. Росія розглядається як просто тимчасова проблема, яка заважає сконцентруватися над набагато більш важливими питаннями. Виявилося, що найбільша перемога головного героя історії – це перемога над самим собою, це зсув у сприйнятті та розумінні цінностей, це крок у невідоме шляхом взяття відповідальності на себе.

Зазначимо, що у процесі створення українського наративу слід сконцентрувати увагу на тестуванні багатьох різноманітних ідей. Втім спроби штучно відділити стратегічні комунікації від безпекової політики держави є помилковими. Адже стратегічний наратив прямо пов'язаний зі стратегічним розвитком держави, стратегічним плануванням та прогнозуванням.

В національній доповіді «Україна: шлях до консолідації суспільства», яка була підготовлена великим колективом вчених під керівництвом академіка С.І. Пирожкова, пропонуються конкретні форми й методи об'єднання українців навколо спільних цінностей та інтересів [17]. Вибір теми доповіді, на думку авторів, було обумовлено тим, що в сучасній ситуації, в якій опинилася Україна, присутній явний незбіг між невідкладною потребою мобілізації суспільства для здійснення рішучих стратегічних кроків у його оновленні та рівнем його консолідації. Науковці стверджують що навіть в умовах гібридної війни фактори конfrontації можуть бути успішно подолані факторами консолідації. Однак це можливо лише при згуртованості та консолідації патріотичних

інтелектуалів в усіх царинах українського суспільства – від політикуму, державного апарату, силових відомств, економіки до науки, мистецтва і мас-медіа. Суспільну консолідацію вчені представляють передусім як єдність соціуму на основі спільніх цінностей і спільної мети. Науковці вказують на значущість саме світоглядного компонента задля консолідації економічної, політичної, військової тощо – адже люди можуть відчути справжню спорідненість і довіру лише на спільній ціннісній основі. В доповіді зазначається, що в усьому світі відбувається зміна метанаративів та пошук нових вищих цінностей й служіння їм. У національній доповіді наголошується на надзвичайно важливій ролі гуманітарної інтелігенції в усвідомленні й актуалізації спільніх цінностей та спільної мети українського суспільства [17, с.20-21]. Зрозуміло, що інтелігенція в демократичній країні не може і не повинна просто навіювати громадянам ті чи інші цінності та образ мети, адже це призводитиме до рецидивів утопічної свідомості . Її роль – у вільному творенні ідей, концепцій, образів та модерації дискусій щодо їх продуктивності та втілення, в організації світоглядного діалогу у суспільстві. Сам факт такого діалогу, який долає антагоністичне протистояння регіональних політичних еліт та груп, які є фактичними володарями ресурсів країни, є важливим кроком у зміні іміджу України у світі і фактором забезпечення консолідації нашої країни з міжнародними партнерами.

В своїй роботі про політику культурної дипломатії в контексті стратегічних комунікацій держави Д.В.Дубов пише, що стратегічний наратив, відіграє важливу роль, забезпечуючи роботу із зовнішніми цільовими аудиторіями [18,с.67]. Автор наголошує на необхідності застосування творчої громадськості до процесу вироблення адекватного стратегічного контенту з метою впливу на інші цільові аудиторії. В роботі зазначається, що стратегічні комунікації сьогодні є одним із важливих напрямів консолідації комунікативних спроможностей держави для досягнення національних інтересів та протидії ворожим інформаційним операціям. Стратегічний наратив, на думку дослідника, відіграє в цьому процесі важливу роль, забезпечуючи роботу із зовнішніми цільовими аудиторіями, а й Заслуговує на увагу ідея цього автора про те, що діяльність в сфері культурної дипломатії безпосередньо стосується впровадження стратегічного наративу як форми метаоповідання. Роль же культурної дипломатії полягає те тільки у створенні належного контенту, але й його адаптації та просування в різних цільових аудиторіях з урахуванням їхніх особливостей сприйняття, ціннісних установок тощо. Вочевидь така робота має провадитись у тісній взаємодії з представниками творчої інтелігенції, діячами культури, мистецтвознавцями тощо.

Практична робота по просуванню оновленого іміджу України після Революції Гідності розпочалася вже в 2015 році. В системі Міністерства закордонних справ України було створено Управління публічної дипломатії, що стало важливим кроком для зміцнення можливостей України у сфері стратегічних комунікацій [19]. Реалізація практичних, організаційних та методичних кроків для подальшого вдосконалення публічної дипломатії здійснювалась у взаємодії з українськими експертами та міжнародними партнерами. Водночас постало нагальна проблема створення механізму, який би безпосередньо мав відповідати за реалізацію заходів культурної дипломатії. В наукових та експертних колах України тривалий час точилася дискусія щодо створення українського інституту за моделлю Британської Ради, Інституту Гете, Французького інституту. Згідно зі Статуту Інституту, затвердженим наказом Міністра закордонних справ України від 28 лютого 2018 року № 103, метою діяльності установи є «... покращення розуміння та сприйняття України та українців у світі, формування позитивного іміджу нашої держави за кордоном» [20]. Концепція Інституту була презентована 12 листопада 2018 року на першій прес-конференції Українського інституту, яка була також присвячена підсумкам роботи за попередні три місяці, планам і пріоритетам на 2019 рік. Серед короткострокових перспектив (1 рік), викладених у Концепції, розробка бренд-буку, формування комунікаційної функції інституту в Україні та за кордоном та дослідження сприйняття України серед закордонної аудиторії.

Як показала практична робота, за словами заступника міністра з інформаційної політики Д. Золотухіна, «намалювати» стратегію і створити для неї яскравий меседж-бокс не було складним завданням. Проект українського бренду «Ukraine NOW», на його думку, отримав і ще отримає міжнародні призи. (У 2018 р. бренд Ukraine NOW отримав одну з найбільш престижних премій у сфері дизайну Red Dot Design Award 2018. Єдиний стиль презентації країни в світі Ukraine NOW журналізміз 24 експертів обрав переможцем в категорії Corporate Identity).

Головна перепона, на думку автора, полягає в тому, щоб створити форму комунікації, яка б могла успішно відтворювати (реплікувати) саму себе в українському суспільстві без інвестування ресурсів. Український наратив – це не «національна ідея» чи якийсь один меседж-бокс. Український стратегічний наратив – це непублічна інструкція про те, як з наявного конструктору

історичних міфів, маркетингових підходів, популярних ідей, суспільних настроїв та багато іншого створити механізм продукування успішних (здатних до самореплікації) історій, які будуть позитивно сприйняті українськими цільовими аудиторіями.

На нашу думку, базові установки для стратегічного наративу – збереження, розвиток та експансія України з такими основними атрибутами – цілісною територією; політичною, економічною, соціальною, культурною та інформаційною незалежністю; правом на незалежну Конституцію; правом на незалежну внутрішню політику та правом на суб'єктну зовнішню політи

Список використаних джерел: **1.** Концепція стратегічних комунікацій Міністерства оборони України та Збройних Сил України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0612322-17>. **2.** Miskimmon A., O'Loughlin B. Understanding international order and power transition: A strategic narrative approach. Forging the world: Strategic narratives and international relations / A. Miskimmon, B. O'Loughlin, L. Roselle (eds). Ann Arbor, MI: University of Michigan Press. 2017. P. 276–310. **3.** Allenby, Braden R. “The Age of Weaponized Narrative, or, Where Have You Gone, Walter Cronkite?” *Issues in Science and Technology* 33, no. 4 (Summer 2017). <https://issues.org/the-age-of-weaponized-narrative-or-where-have-you-gone-walter-cronkite/> **4.** Brad Allenby and Joel Garreau, eds., *Weaponized Narrative: The New Battlespace*. Washington, DC: Center of the Future of War, 2017. **5.** Salmon C. Storytelling: Bewitching the Modern Mind. L.; N.Y.: Verso, 2017 **6.** Douglas F. The Year After Zarqawi: Strategic Narratives. Peripheral Operations & Central Visions in the “Long War”. Paper presented at ISA 2008 Annual Convention, San Francisco. **7.** Archetti C. Terrorism, Communication and the War of Ideas: Al-Qaida’s Strategic Narrative as a Brand. Paper presented at the annual meeting of the International Communication Association, Suntec Singapore International Convention & Exhibition Centre, Suntec City. URL: <https://www.academia.edu/221753/> **8.** Freedman L. *Strategy: A History*. N.Y.: Oxford University Press, 2013. **9.** Subotić Jelena. Narrative, Ontological Security, and Foreign Policy Change. *Foreign Policy Analysis*. 2016. № 12. P. 610-627. **10.** Commander Handbook for Strategic Communication and Communication Strategy Version 3.0. US Joint Forces Command Joint Warfighting Center. 24 June 2010. URL: http://www.dtic.mil/doctrine/doctrine/jwfc/sc_hbk10.pdf. **11.** Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 грудня 2016 року "Про Доктрину інформаційної безпеки України": Указ Президента України від 25 лют. 2017 р. № 47/2017. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/47/2017>. **12.** Дубов Д. В. «Стратегічний наратив»: до проблеми реалізації сутнісної складової стратегічних комунікацій в Україні. Аналітична записка. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/2377/> **13.** Почепцов Г. Стратегические коммуникации в условиях информационного противоборства. URL: http://osvita.mediasapiens.ua/trends/1411978127/strategicheskie_kommunikatsii_v_usloviyakh_informatsionnogo_protivoborstva/ **14.** Мандзюк О.А. Засади розроблення стратегічного наративу. URL: <http://goal-int.org/zasadi-rozroblyennya-strategichnogo-narativu/> **15.** Баровська А. В., Коваль І. О. “Зрозуміла мова” / Plain Language як умова реалізації комунікації влада – громадськість та побудови наративів // Стратегічні пріоритети. Серія: Політика. - 2016. - № 4. - С. 49-54. :URL: http://ippi.org.ua/sites/default/files/barovkoval_1.pdf. **16.** Золотухін Д. Український наратив: “матчастина”. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2620105-ukrainskij-strategicnj-narativ-matcastina.html>. **17.** Україна: шлях до консолідації суспільства: національна доповідь / ред. кол.: С. І. Пирожков, Ю.П. Богуцький, Е. М. Лібанова, О. М. Майборода та ін.; Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. – К.: НАН України, 2017. – 336 с. URL: http://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/national_report_230.pdf. **18.** Дубов Д. Політика культурної дипломатії як механізм реалізації стратегічних комунікацій держави. Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. 2017. Вип. 46. С. 62-73. **19.** В МЗС створено новий напрям роботи - публічна дипломатія (2015). МЗС України. URL: <http://mfa.gov.ua/ua/presscenter/news/43433-v-mzs-stvorenno-novij-napryam-robotipublichna-diplomatija>. **20.** Український інститут: м'яка сила для просування сучасної України у світі. URL: <http://mfa.gov.ua/ua/press-center/news/54574-ukrajinsykij-institut-mjaka-sila-dlya-prosuvannya-suchasnoji-ukrajini-u-sviti>

МАТИНОВСЬКИЙ ВОЛОДИМІР ВОЛОДИМИРОВИЧ	
РОЗВИТОК ЗАКОНОДАВСТВА, РЕГУЛЮЮЧОГО ДОЗВІЛЬНУ СИСТЕМУ В СФЕРІ ОБІГУ ЗБРОЇ.....	70
МЕЛЬНИК МАРІЯ БОГДАНІВНА	
ЕФЕКТИВНІСТЬ ЯК АКСІОЛОГІЧНИЙ ВИМІР ТРУДОВОГО ПРАВА.....	72
МЕЛЬНИК ЯРОСЛАВ ЯРОСЛАВОВИЧ	
ОБМЕЖЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРАВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ: ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ	73
МЕХ ЮЛІЯ ВОЛОДИМИРІВНА	
ОКРЕМІ ПИТАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРИРОДИ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В СЕКТОРІ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	75
МОНАММЕД AILLA	
UNE OPÉRATION POUR SUPPRIMER L'OFFRE DE DROGUE	77
НАСТЮК ВАСИЛЬ ЯКОВИЧ	
ЩОДО ОБОВ'ЯЗКУ ДОКАЗУВАННЯ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ	79
НОВОЖИЛОВ ВІКТОР СЕРГІЙОВИЧ	
ОХОРОНА ПРАВА НА ТАЄМНИЦЮ ЛИСТУВАННЯ У КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАВДАНЬ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ	80
ОВСЯННИКОВ ПЕТР ВАСИЛЬЕВИЧ	
МЕЗЕНЦЕВ ЛЕОНІД ИВАНОВИЧ	
НЕКОТОРЫЕ ФАКТОРЫ, ВЛИЯЮЩИЕ НА ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ПРАВООХРАНИТЕЛЬНЫХ ОРГАНОВ.....	84
ОВЧАРОВ ОЛЕКСАНДР ВОЛОДИМИРОВИЧ	
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ НАРОДОВЛАДДЯ В УКРАЇНІ ТА ПРИЧИНІ ЇХ ІГНОРУВАННЯ ОРГАНAMI ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ	85
ОРДУЛІ ЕВЕЛІНА ЄВГЕНІЙВНА	
ДО ПИТАННЯ ПРО ГЕНЕЗУ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	88
ОСТРОВЕРХ СЕРГІЙ АНАТОЛІЙОВИЧ	
ЧЕРКАШИН ДANIЛО МИХАЙЛОВИЧ	
ПАТРУЛЬНА ПОЛІЦІЯ В СИСТЕМІ РЕФОРМУВАННЯ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ В УКРАЇНІ: ПОГЛЯД ПРАКТИКА З СЕРЕДИНИ.....	90
ПІСКОРСЬКА ГАЛИНА АНДРІЙВНА	
УКРАЇНСЬКИЙ СТРАТЕГІЧНИЙ НАРАТИВ	92
ПЛЕТНЬОВА АЛІНА ЄВГЕНІЙВНА	
ДИСКРЕЦІЙНІ ПОВНОВАЖЕННЯ У МИТНІЙ СПРАВІ	97
ПОВЗИК ЄВГЕН ВІКТОРОВИЧ	
ОСОБЛИВОСТІ УКЛАДЕННЯ УГОДИ ПРО ВІZNАННЯ ВИNUVATOSTI	98
ПРОНЕВИЧ ОЛЕКСІЙ СТАНІСЛАВОВИЧ	
РОЗ'ЯСНЮВАЛЬНО-ПРЕВЕНТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПОЛІЦІЇ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР	102
ПУДАНС КРІСТИНА ЮРІСІВНА	
ПРОЦЕСУАЛЬНІ ЗАСОБИ ЗАХИСТУ ПРАВ ТА ІНТЕРЕСІВ ВІДПОВІДАЧА У АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ	103
РЯБОВОЛ ЛІЛІЯ ТАРАСІВНА	
ОСВІТНІЙ ОМБУДСМЕН ЯК ЕЛЕМЕНТ ПРАВОЗАХИСНОГО МЕХАНІЗМУ В УКРАЇНІ.	106
САЙЧУК ОКСАНА КОСТЯНТИНІВНА	
РОЛЬ ВЗАЄМОДІЇ ДВОХ КАНАЛІВ ОТРИМАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ: ЧЕРЕЗ ЕЛЕКТРОННІ СЕРВІСИ ТА ФІЗИЧНІ УСТАНОВИ	109